

[Pjotr Iljics Csajkovszkij](#)

Diótörő

[Komáromi Jókai Színház](#)

7óra7 7 pont

Idő 1 óra 30 perc, egy szünettel

Korhatár 0-12

Elő a régi alvósmacit!

Fotó: Dömötör Ede

Diótörő - Csuja Gergely, Jessica Leona Carrola

Az előadás előtt a műsorfüzetet bogarászva egyszer csak különös dolog tűnik fel: a színlap a kezünkben egy-kettőre poszterre változik, ami Diótörőt ábrázolja daliás herceggént és kis fábábuként. Sőt, egy kis mese – a *Diótörő* forrásszövege – is olvasható E. T. A. Hoffmann tollából, legyen mit bújni előadás előtt vagy után a gyerekekkel, merthogy itt minden róluk és nekik szól, ráadásul igen kézzelfogható formában, hiszen a különleges élményekről szívesen őrünk relikviákat, és egy *Diótörő*-poszter miatt is ne férne el a mai hősök mellett?

A különleges élményre sem kell sokat várni, bár az előadás két felvonása kétségkívül eltérő képet fest. Csajkovszkij zenéjének szinte valamennyi ismerős dallama felcsendül a karácsonyi

idillben, amit Pille Tamás úgy mesél el kétszer 35 percben, hogy mégis az egész mese ott tud lenni a színpadon, az egérkirályos cselekményt úgy ültetve át egy röpke bábjátékba, hogy abban még két fénykard is szerepet kaphat, csak hogy világos legyen: a *Diótörő* „trendisége” azon nem csúszhat el, hogy most már nem ilyen ajándékok kerülnek a fa alá, mint a mesében. A misztérium, a mese és a fantázia nem kor, hanem lélek kérdése, és ennek használatát mintha a gyerekek jobban értenék, vagy legalábbis bátrabban kezelnék, mint a koronát-eurót-forintot hajkurászó szülők.

Az a melegség, idill és misztikum, amit elsépelten csak karácsonyi hangulatnak mondunk – de mindenki érzi abban a kis gyerekszobában, ami még most is kinyílik belül, amikor az ünnepi terítésen végignézőnk -, ez a nagyon valóságos, és mégis földtől elszakadt milió betölti az egész első felvonást. A jópofa mutatványosra emlékeztető Drosselmeyer úr vezet minket a nagypolgári család nappalijába, ahol anya, apa, nagypapa, nagymama, a gyerekek és néhány árvaházi gyerek várja a karácsonyt. Diótörő az egyik ajándék, és Marika olyannyira megszereti, hogy a kanapén elbóbiskolva, a herceg elképzelt vitézségeinek végigkísérése után rögtön annak ölelő karjaiban találja magát, így lesz bá buból herceg, kislányból pedig hercegnő. És így indulnak el a csodálatos Csipkepalota felé.

Fotó: Dömötör Ede
Diótörő - Tar Renáta, Kalmár Gergely

Diótörő megszületése azonban sokkal meseszerűbbre sikerül, mint maga a mese, ami az első felvonással ellentétben, nem lett abszolút nyertese ennek a nagyon határozott dramaturgiai munkának, egyrészt azért, mert a „húsz év múlva” családtalálkozó kissé statikusra sikerült, másrészt pedig mert Kalmár Gergely Diótörő hercegként csupán *mása* egy akármilyen mesebeli királyfinak (a szőke fehér lovas változatnak), de egy pillanatra sem maga „a” mesebeli királyfi. A merev monotonitás bedarálja azokat a mondatokat, ami a romantikus

leányálmot megteremthetné, aminek stílusregisztereit azonban Tar Renáta nagyon jól érzi: kislányos naivitással, bájjal természetes, magától értetődő romantikával játssza a felnőtt Mariskát (alias Mária hercegnő). Az így megbillent idillbe a táncosok azonban folyamatosan új energiát pumpálnak, és minden egyes megjelenésüket megérdemelt, lelkes taps kíséri azoktól, akiknek táncolják, mert a tapsokat itt gyerekkéz indítja, és az is zárja le.

Fotó: Dömötör Ede
Diótörő - Majorfalvi Bálint

A kicsit mágus, kicsit különc, kicsit bűvész Drosselmeyert Majorfalvi Bálint minden olyan elemmel felruházta, amitől aztán könnyen elhisszük mi is, hogy Marika álmát Fricivel együtt ő is látta. Mert – a Csipkepalota-jelenet gyerekfülre komponált *szép* mondatai után – Drosselmeyer tanulsága inkább mintha a felnőtteknek szólna, akik annyi felnőtt gondjaik között egy pillanatra sem hajlandóak azt a gyerekszobát belül olyan tágásra kinyitni, hogy azon minden csoda és álm szabadon tudjon ki-be járni. Pedig az egészhez nem kell több, mint egy kis *nemhétköznapi*, egy kis *valami* (mondjuk egy kedves diótörő-figura) és egy kis *mi*. Ebből már kifaragható minden, amiben érdemes hinnünk, mert az álmok azért vannak, hogy valóra váljanak, ezt pedig csak mi tudjuk elintézni. Hát fogjuk meg alvós macinkat, babánkat, kendőnket vagy bármit, amit régen szívesen fogtunk, és hagyjuk magunkat. Látjuk, ennek nem lehet rossz a vége.

Zsedényi Balázs